

Waarom gebiedsontwikkelaars verplicht naar Lowlands moeten

18-08-2017 12:32

In twee weken tijd 140 hectare land optuigen en er 55.000 mensen voeden, huisvesten én entertainen: de organisatie van Lowlands doet het al 25 jaar op rij. Grootschalige festivals zijn een succesformule. En met dezelfde ruimtelijke vraagstukken rondom energie, infrastructuur, beveiliging en wonen zijn het net tijdelijke steden. Dit gegeven inspireert ons om anders over steden na te denken. Want wat kunnen we leren van deze tijdelijke metropolen?

Lowlands is een voorbeeld van tijdelijke stadsvorming. Van logistiek tot voeding en veiligheid tot duurzaamheid: aan alles is gedacht. Het festival is een tegenpool van de huidige kijk op stadsinrichting; leven met een marginaal verblijf, gedeelde (sanitaire) voorzieningen en lange rijen. Toch leveren bezoekers ieder jaar maar al te graag een deel van hun comfort in. Puur voor de belevenis. Werkt die succesformule alleen tijdelijk en op kleine schaal? Of kunnen we hier iets van leren voor stedelijke toepassing?

Zorg voor een prikkelend programma

Bij de huidige stads- en gebiedsontwikkeling in Nederland ligt de focus op ruimte voor wonen, water en infrastructuur. Op het festivalterrein is dat heel anders. Daar staat de vraag voorop: wat is er in deze beperkte ruimte te doen en wie komt hier graag? De programmering op Lowlands bestaat uit een cross-over van thema's - van muziek tot theater en van literatuur tot wetenschap. Blijkbaar hebben mensen behoefte aan deze pluriformiteit. Trek je dit idee door naar de stad? Dan verschuift de focus van wat je ziet, naar wat je kunt doen. Gebiedsontwikkeling draait dan niet meer om bouwen, maar om het thematiseren van ontmoetingsplekken. Zo bepaalt de attractiviteit van de stad het succes.

Creëer een duidelijke identiteit

Zodra je het festivalterrein opstapt, maak je onderdeel uit van een collectief die dezelfde interesse delen. Terwijl onze steden vooral gericht zijn op het individu. Als een stad in staat is om een sterke eigen identiteit te ontwikkelen, trekt ze nieuwe, gelijkgezinde bewoners aan, waardoor de aantrekkingskracht en het solidariteitsgevoel toeneemt. Een stad moet zich dus veel meer profileren. Net als Lowlands.

Maak wonen leuk en flexibel

De sfeer op de festivalcamping is vaak opgetogen, ondanks dat iedereen op elkaars lip zit. Bezoekers dealen met de ongemakken van kamperen als het programma maar goed is en ze zelf kunnen beslissen hoe en waar ze hun tent inrichten. Dat is een interessant concept voor een stadsmaker. Blijkbaar is men bereid dingen uit te ruilen. Wonen hoeft niet per se luxe, mits het flexibel is en je genoeg buiten de deur aanbiedt. Zo zie je in de stad al steeds vaker festival foodtrucks, bekend om hun laagdrempeligheid en als alternatief voor de drukke restaurants.

Bied veiligheid in ruil voor gemak

Veiligheid is voor een stad een prioriteit, maar ook een struikelblok. Want hoe zorg je dat men zich veilig én vrij tegelijkertijd voelt? De stad biedt vrijheid in de vorm van keuzevrijheid en goede (transport)voorzieningen. Wat doorgaans ontbreekt is ruimte, groen en privacy. Het compacte Lowlands is qua bezoekersaantal even groot als bijvoorbeeld Den Helder. Toch voelt iedereen zich er op zijn gemak. Het feit dat het terrein stijf staat van de bewaking neemt hier niets aan af. Op het fouilleren bij de ingang na, is het toezicht onzichtbaar. Men levert vrijwillig in op ruimte en privacy, in ruil voor ontspanning en gemak.

Alternatief voor de bestaande stad?

Uiteraard gaat de vergelijking niet helemaal op. Lowlands duurt vier dagen, terwijl je in de stad je hele leven woont en werkt. Toch kunnen we er iets van leren en anders kijken naar de huidige manier waarop we

stadsontwikkeling, met al haar uitdagingen, aanpakken. Innoveren begint immers met buiten de gebaande paden durven denken. Dura Vermeer stelt je daarom de vraag: hoe pak jij, als vormgever van de stad, je volgende project aan met een snufje Lowlands in je achterhoofd?

Geschreven door Rink Drost, senior marktonderzoeker bij Dura Vermeer, en Lieuwe Conradie, conceptontwikkelaar bij Dura Vermeer.